

Koningsstraat 20 - 22

Het Huis van Schagen

In de Koningstraat staat dit bijzondere poortje. Het is onderdeel van een groot complex waar tegenwoordig op de begane grond winkels zijn gekomen en op de verdiepingen appartementen.

Het huis is vele malen verbouwd. In oorsprong is dit echter het "Huis van Schagen". Hier woonde, zoals men het toen zo mooi noemde, een doorlichtig geslacht van die naam. Afstammende van Hertog Aelbrecht van Beieren, Graaf van Holland (1388 – 1404).

Bekend is dat in 1541 hier een groot huis wordt verkocht. Voor dit huis moest belasting worden betaald voor dertien haardsteden. Dertien haardsteden was ontzettend veel; bij vier werd een huis al als groot aangemerkt. De nieuwe eigenaar Johan van Beieren van Schagen liet het huis zodanig verbouwen dat zijn naam aan het huis bleef hangen: "Het huis van Schagen".

Johan van Beieren van Schagen en Anna van Assendelft, Heer en Vrouwe tot Schagen, gaven dit huis als huwelijksgoed aan hun zoon Diederik van Schagen, Heer tot Goudriaan, bij zijn huwelijk met Margaretha van der Noot in 1607.

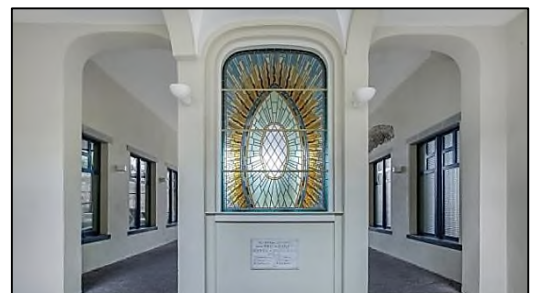
Een grote verbouwing was er in 1631 waarbij de huidige ingangspartij ontstond in de stijl van de Hollandse classicistische Barok. Je ziet hier een halfcirkelvormige toegangspoort omsloten door van blokwerk opgetrokken pilasters van natuursteen. Het meest opvallend is de bekroning (kroonlijst) met beeldhouwwerk in de vorm van cartouches, maskers en rocailles. Verder zie je nog twee natuurstenen kogels (bollen). Het geheel is aan de bovenzijde afgesloten met een balustrade. De driehoekjes (frontons) boven de vensters werden veel later aangebracht.

bekijken.

Wanneer je voor de poort staat heb je in de top van de gevel ook zicht op een Mariabeeld met kind. Dat is hier op een voormalige kapel geplaatst na een ingrijpende verbouwing in 1881 toen het gebouw na eeuwenlang in particulier bezit te zijn geweest werd verkocht aan de Sint Antoniusparochie. Deze vestigde er een school annex klooster in. Deze school heeft er tot 1970 gezeten. Daarna nam de gemeente Haarlem het gebouw in gebruik als stadsdrukkerij en als vestiging voor de archeologische dienst. Vervolgens kwam het lange tijd leeg te staan en sloeg het verval toe. Gelukkig werd het van 2000 tot 2003 volledig gerestaureerd.

Het is de moeite waard om de poort binnen te gaan en de huidige toegangshal naar de winkeltjes te

Bron: Oude Gebouwen in Haarlem – J.A.G. van der Steur (1907)
Jaarboek 1966, 1986 en 1974 Vereniging Haarlem